

*Дмитро Солодовник,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,
Сумський державний університет,
м. Суми, Україна*

ДИНАМІЧНА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЯК ТРЕНД ТЕЛЕВІЗІЙНИХ МЕДІА УКРАЇНИ

Роль візуалізації даних у журналістиці стає все більш визнаною та значущою, що підтверджується дослідженнями, таких вчених як L. Rinsdorf & R. Voers [2], E. Appelgren [1], Е. Бурдіна [4], А. Рудченко [6]. Візуалізація даних має вплив як на журналістський контент, так і на моделі взаємодії новинного дискурсу. Так, ефективна візуалізація може допомогти виділити ключові тренди, показати складні зв'язки та зробити великі обсяги даних більш зручними для сприйняття. Крім того, вона розширює можливості журналістів у висловленні своїх ідей та стимулює активніше залучення аудиторії.

Сучасна тенденція до «датафікації» та розвиток технологій 3D моделювання та цифрової графіки привели до переоцінки механізмів та інструментів, що використовуються для представлення інформації, як в інтернет-ЗМІ, так і в телевізійному контенті. В результаті, візуальні об'єкти різних типів стали більш присутніми у журналістських матеріалах. Серед популярних видів представлення даних дослідниця А. Рудченко [6] виділяє саме динамічну візуалізацію, оскільки вона дозволяє продемонструвати зміну явища чи процесу у часі, зрозуміти кореляцію між процесами, сформувати уявлення про взаємозв'язки між подіями завдяки інтерактивними переходами. Варто зазначити, що динамічна візуалізація має особливе значення для телевізійних медіа, серед причин її використання у телевізійному контенті можна виокремити такі:

- телевізійні медіа в основному працюють зі зображеннями та відео, тому використання динамічної візуалізації дозволяє створювати привабливі та ефектні візуальні елементи, які привертають увагу глядачів і покращують їхнє сприйняття інформації;

- відтворення подій у реальному часі: динамічна візуалізація дозволяє телевізійним медіа передавати події, тренди та статистику у реальному часі. Це особливо важливо для живих трансляцій спортивних змагань, політичних подій або інших актуальних подій, де глядачам цікаво бачити оновлення та зміни на екрані.

Саме тому пропонуємо розглянути та проаналізувати використання динамічної візуалізації українськими медіа.

Оскільки з початком повномасштабного вторгнення в телевізійному ефірі цілодобово працює телемарафон, який охоплює такі телеканали як: «Перший», «ІНТЕР», «РАДА», «1+1», «Ми – Україна», та «ICTV», то для аналізу динамічної візуалізації пропонуємо обрати саме матеріали телевізійного марафону [3]. Серед видів динамічної візуалізації даних дослідники виділяють таймлайни (інструменту, що дозволяє представити дані в хронологічному порядку або відстежити зміну явища з часом). Іншою ефективною формою динамічної візуалізації є інтерактивні карти або супутникові знімки [6]. В контенті українських телевізійних каналів таймлайни майже не використовуються, в той час як анімовані карти, спостерігаються у Підсумкових новинах телемарафону майже щодня. Приклад використання анімованих карт зображено на рисунку 1.

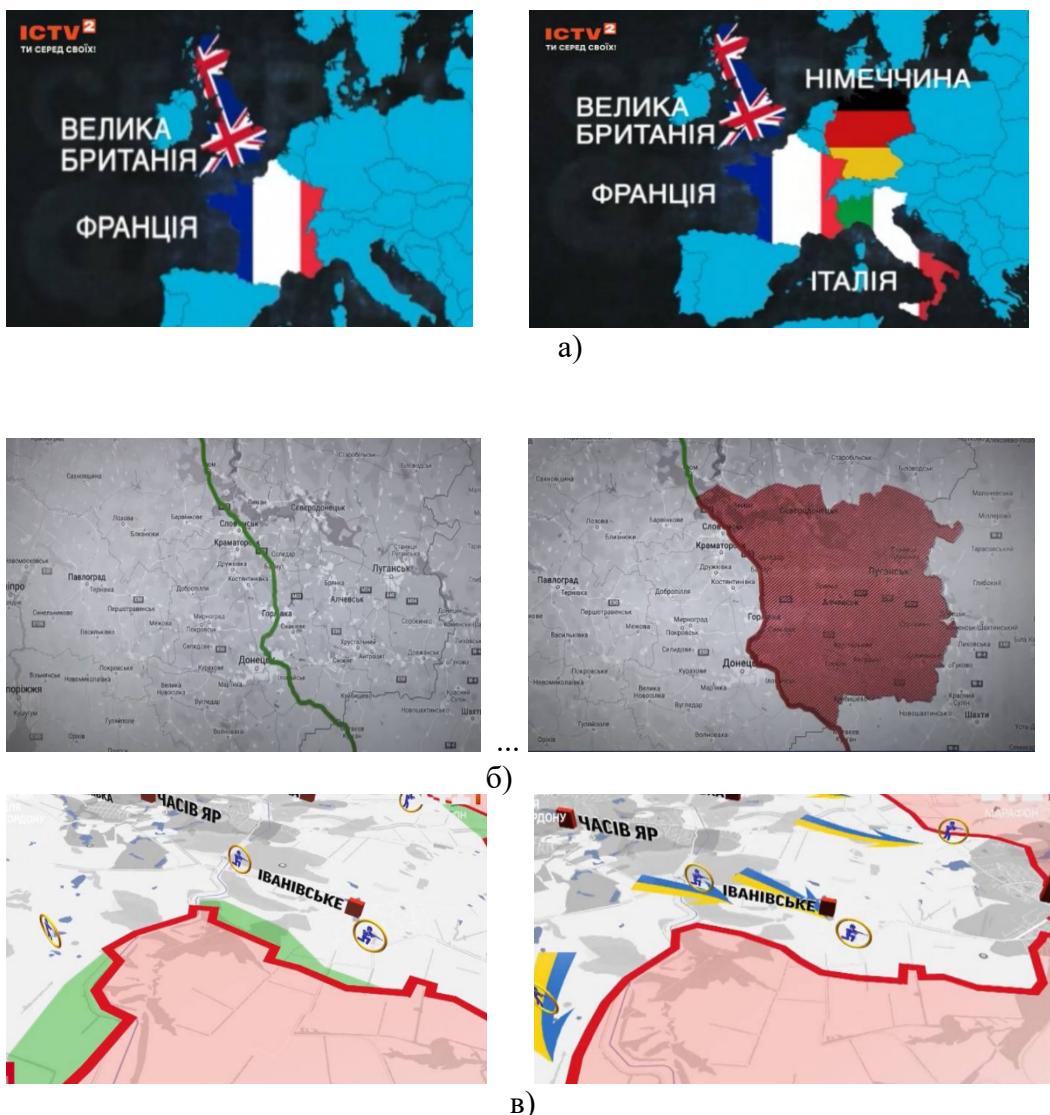

Рис. 1. Використання анімованих карт для візуалізації даних українськими телевізійними медіа [3]

Так, на рисунку 1 а показано країни партнери України, що допомагають військовою технікою. В порядку називання країни ведучою на карті відповідна територія замальовується у прапори країни. Рисунок 1 б демонструє зеленим лінію фронту на карті України, а червоним окуповану територію. Зміни на карті супроводжується аналітикою подій на фронті. Рисунок 1в пропонує візуалізацію наступальних дій ЗСУ на Бахмутському напрямку. У цьому випадку анімованими є стрілки, значки та змінюється площа відвойованої території.

Варто зазначити, що І. Пискура [5] досліджуючи візуалізацію у контексті висвітлення військової інформації телевізійними медіа, зазначає важливість використання карт для географічної орієнтації аудиторії, оскільки у телевізійних сюжетах часто використовуються назви населених пунктів, географічне розташування об'єктів та описи бойових дій. Проте тенденція до використання анімованих карт з'явилася, ще до початку повномасштабного вторгнення, оскільки під час пандемії covid-19 на світових картах демонструвались спалахи захворювань, чисельність інфікованих та інша пов'язана з цим інформація [7].

Таким чином, використання динамічної візуалізації, а особливо анімованих географічних карт є трендом телевізійних медіа в Україні. Такий вид візуалізації вимагає високих технічних компетенцій від редакції, тому використовувати його можуть виключно телеканали з великою та майстерною командою спеціалістів. Проте розвиток динамічної візуалізації в умовах війни спостерігається на фоні загального

зниження використання складних візуальних об'єктів, оскільки військова інформація вимагає швидкості опрацювання та представлення аудиторії.

Список використаної літератури

1. Appelgren E. An Illusion of Interactivity: The Paternalistic Side of Data Journalism. *Journalism Practice*. 2017. DOI: 10.1080/17512786.2017.1299032.
2. Rinsdorf L., Boers R. The need to Reflect: Data Journalism as an Aspect of Disrupted Practice in Digital Journalism and in Journalism Education. *Proceedings of the Roundtable Conference of the International Association of Statistics Education (IASE). Berlin, July 2016*.
3. Архів випусків телевізійного марафону «Єдині. Головне». Вилучено із: <https://megogo.net/ua>.
4. Бурдіна Е. О. Інфографіка на телебаченні: вплив інфотейнменту на візуалізацію фактів. *Держава та регіони*. 2016. № 3. С. 75–80.
5. Пискура І. Візуалізація та мультимедійні технології у контексті висвітлення військової інформації: телевізійний вимір. *Медіанпростір*. 2017. № 9. С. 89–94.
6. Рудченко А. Візуалізація як тренд у сучасних конвергентних медіа. Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу, наукових працівників і здобувачів наукового ступеня за підсумками науково-дослідної роботи за період 2015–2016 рр. Вінниця. Донецький національний університет імені Василя Стуса. 2017. С. 68–69.
7. Солодовник Д. Телевізійний новинний контент: особливості візуалізації підводок. Журналістська освіта в Україні: світові професійні стандарти : матеріали Шістнадцятої всеукраїнської науково-практичної конференції (Суми, 13–14 травня 2020 р.). С. 164-168.